

Rökfri arbetsplats och arbetstid

Bakgrund

Under åren 2008 – 2010 arbetade Statens folkhälsoinstitut med regeringens nationella tobaksuppdrag. Det övergripande syftet är att minska tobaksbruket ytterligare i landet. Tobaksuppdraget innefattar bland annat att stödja det lokala tobaksförebyggande arbetet. Arbetet med att införa rökfri arbetstid är en metod som Statens folkhälsoinstitut förespråkar i det arbetet för att minska tobaksbruket (www.fhi.se).

Tobakslagen och Arbetsmiljölagen är två lagar som bl.a. reglerar hur och var man får röka. Lagarna säger bl.a. att ingen ska ofrivilligt behöva utsättas för passiv rökning på sin arbetsplats.

Som en förlängning av detta har nu mer än hälften (146 av 290) av landets alla kommuner infört rökfri arbetstid i sina organisationer.

I Klippans kommun inför vi rökfri arbetstid från och med årsskiftet 2011 – 2012. Detta gör vi för att vi vill arbeta hälsofrämjande, för hälsosamma arbetsplatser och arbetsmiljö samt friska medarbetare. Att skapa rökfria miljöer och att ge goda förutsättningar för minskad rökning är en början i detta arbete.

På följande sidor kan du läsa vad rökfri arbetstid innebär och hur det kommer att påverka dig i ditt arbete i Klippans Kommun samt vilket stöd du kan få för att bli rökfri på arbetstid. Vi har även försökt besvara de vanligast förekommande frågorna som kan uppstå i sammanhanget.

Vad innebär rökfri arbetstid?

Rökfri arbetstid är en ordningsregel som andra. Det innebär att under arbetstiden, det vill säga den tid man arbetar eller har paus, är rökfri. Lunchrasten räknas inte in som arbetstid och är undantagen.

Vad är syftet med att jag ska vara rökfri på min arbetstid?

Syftet är att öka kvaliteten i våra tjänster genom att inte utsätta medarbetare, kunder eller medborgare för att anställda i kommunen röker eller luktar tobaksrök på sin arbetstid.

Frågor och svar

Är det tillåtet att ta ledigt under arbetsdagen för att röka, t.ex. flexa ut?

Nej, det är inte tillåtet att flexa ut för att röka.

Är det tillåtet att röka under lunchrasten?

Ja, lunchrasten räknas inte som arbetstid och det är därför tillåtet. Dock så är inte rökning tillåten i direkt anslutning till kommunens lokaler eller i av kommunen tillhandahållna arbetskläder då våra kunder, medborgare och medarbetare kan bli utsatta för tobaksrök.

Kan jag få ersättning för nikotinersättningsprodukter?

Nej, kostnaden motsvarar i de flesta fall kostnaden för cigaretter. Då det inte medför någon merkostnad för den enskilde har arbetsgivaren beslutat att inte subventionera nikotinersättningsmedel/läkemedel.

Omfattas inte snus av beslutet?

Nej, snus skadar eller påverkar inte någon annans hälsa i den utsträckning som rökning gör. Tobakslagen stödjer enbart rätten till rökfri miljö och därför ser inte kommunen att det skulle vara aktuellt att införa totalt tobaksförbud.

Kan en person som är rökare bli anställd i Klippans kommun?

Ja självklart, ordningsregeln gäller endast under arbetstid som andra ordningsregler. Det är inte förbjudet att vara rökare i Klippans kommun, det är bara förbjudet att röka under arbetstid.

Jag arbetar kvällar och/eller natt och har måltidsuppehåll istället för rast. När är det tillåtet för mig att röka?

Rökfri arbetstid gäller oavsett vilken tid på dygnet det är. Måltidsuppehåll räknas in i arbetstiden och det är inte tillåtet att röka under uppehållet.

Vad innebär beslutet för besökare i kommunens lokaler?

Enligt tobakslagen är rökning förbjuden där allmänhet har tillträde till lokalerna.

Hur fungerar rökfri arbetstid när jag är på tjänsteresa, kurs eller går emellan olika arbetsplatser?

Rökfri arbetstid gäller alltid när du är i tjänst oavsett var du är.

Vilken roll har min närmaste chef?

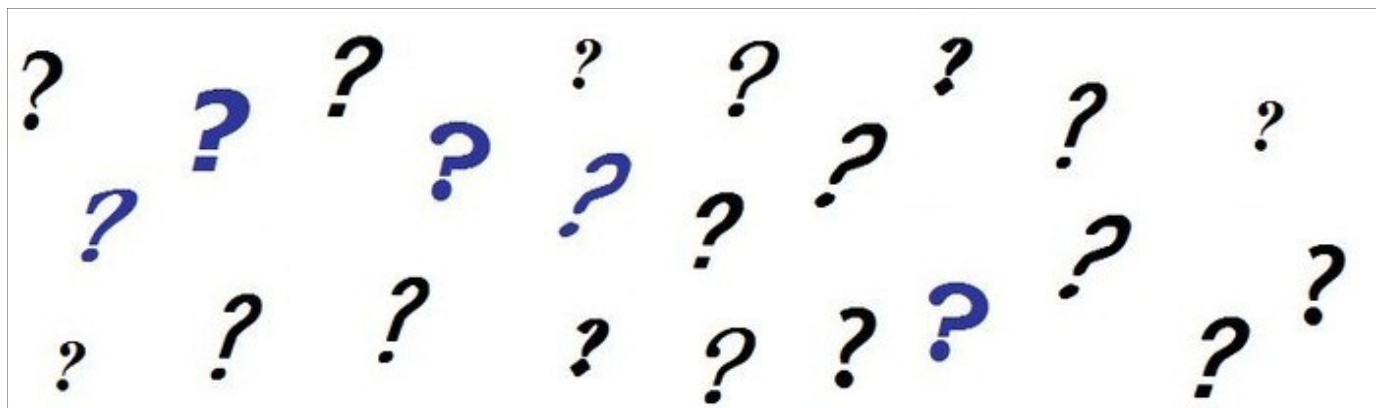
Chefens roll är att se till att alla ordningsregler följs så även denna.

Vad blir nästa förbud, inget godis under arbetstid?

Beslutet om rökfri arbetstid har sitt ursprung i ett långsiktigt nationellt folkhälsoarbete och lagstiftning. Sveriges kommuner och landsting är en av de viktigaste aktörerna i det här arbetet och det är viktigt att vi alla tar vårt ansvar. Från halvårsskiftet 2011 har mer än hälften av Sveriges kommuner (146 av 290) rökfri arbetstid och vissa har även infört helt tobaksfri arbetstid. Klippans kommun ser det som en naturlig steg att ta för att dra sitt strå till stacken.

Går man upp i vikt av att sluta röka?

Oftast säger man att det inte är att sluta röka i sig som orsakar viktökning utan att många kompenserar sitt sug efter att röka med t.ex. godis eller andra typer av socker. Ett ökat socker-/kaloriintag kan göra att man går upp i vikt. All forskning visar dock på att det är betydligt farligare med fortsatt vanerökning jämfört med en måttlig viktökning.

Vad innebär beslutet för praktikanter och liknade?

Rökfri arbetstid omfattar alla som har sin arbetsplats i Klippans kommun.

Hur ska nya medarbetare få information om beslutet?

Informationen skall ges i samband med anställning/introduktion.

Vad gäller om jag utsätts för tobaksrök hemma hos en vårdtagare?

Informera din chef om detta och skapa en dialog!

Arbetsgivaren kan inte förbjuda en vårdtagare till att röka i sitt hem. Men, arbetsgivaren ska alltid försöka hitta en lösning till en rökfri arbetsmiljö. Detta ses som en del av det dagliga arbetsmiljöarbetet för att förhindra ohälsa på arbetsplatsen.

Kan arbetsgivaren tvinga mig att sluta röka?

Nej, i Klippans kommun tror vi på individens eget ansvar och att det är ett beslut man måste fatta själv för att lyckas om man så vill. Det är inte förbjudet att vara rökare i Klippans kommun, det är förbjudet att röka under arbetstid.

Vad händer om jag inte följer beslutet?

Beslutet om rökfri arbetstid är en ordningsregel som alla andra. Den är du som är anställd skyldig att följa. Beslutet är samverkat på central nivå med de fackliga organisationerna och är lika viktigt som våra andra policies. Att bryta denna regel innebär att du bryter mot de skyldigheter som finns i din anställning och kan komma att få konsekvenser därefter.

Hjälp och stöd

Kan jag få hjälp med att vara rökfri på arbetstid eller om jag vill sluta röka helt?

I Klippans kommun tror vi på individens eget ansvar. Vi tror att det bästa sättet för att sluta röka är om du verkligen vill och är motiverad. Vi kommer att erbjuda aktiviteter i samarbete med företagshälsovården i olika former till ett självkostnadspris för dem som känner sig motiverade att försöka dra ned på rökning eller sluta helt. Information kommer att finnas på webblådan och på anslagstavlor. Ni kan även ta kontakt med närmaste chef eller personalkontoret.

Vad finns det för stöd om jag inte vill vara med i någon grupp eller träffa företagshälsovården?

Ta kontakt med närmaste Apotek eller kontakta din vårdcentral för att få veta vilka alternativ du har om du inte vill ta del av de alternativ arbetsgivaren erbjuder.

- Sluta-Röka-Linjen, 020-84 00 00, är en kostnadsfri tjänst och bakom den står Cancerfonden, Folkhälsoinstitutet, Hjärt- och lungfonden och Apoteket. Där får man tala med personal som är utbildade i tobaksavvänjning. www.slutarokalinjen.org
- Apotekets Sluta-Röka Coacher: 0771-450 450
- Folkhälsoinstitutet: www.fhi.se
- www.tobaksfakta.org är en nationell sajt med mer information om hur man kan gå tillväga för att sluta röka.
- Hjärt-och lungfonden samt Apoteket.